

Forfatter: Baggesen, Jens

Titel: Udrag fra Eventyr og Fortællinger. - 1889

Citation: Baggesen, Jens: "Eventyr og Fortællinger. - 1889", i Baggesen, Jens: *Eventyr og Fortællinger. - 1889*, 1889-1903, s. 299. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-baggesen01val-shoot-idm139893709632320/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Eventyr og Fortællinger. - 1889

til med den yderste Flid og Taalmodighed, at uddanne dem jeg valgte.

Dette, tildeels meget kedelige Arbejde har kostet mig ulige mere Tid og Møie, end alt hvad der forhen (naar jeg undtager Oversættelsen af Niels Klun) under mit Navn har forladt Pressen. Saa af mine Læsere vilde vide mig Tak for denne Umage, færre vilde ved hurtig Gjenstandsbladen opdage den, de fleste vilde maaſkee henregne den til det man kalder Tidspilde — men alle disse Betragtninger frøtoge mig ikke fra min Pligt: at gjøre det jeg gjorde, saa got, som det var mig mueligt, at gjøre det.

Først efter aldeles at have tilfredsfullet min Samvittighed i denne Henseende, vover jeg at overlade disse første Bind af mine Forsøg til deres endelige Skiebne. Neppes vilde de kunne møde nogen strengere Bedømmelse end min egen, hvad deres Indhold angaar: Jeg ved at det er Bagateller. Jeg vilde ogsaa have kaldt dem saa, hvis det ikke i et alvorligere Løbe var faldet mig ind, at denne Titel havde noget — skal jeg kalde det søgt, skidesløst, vilde eller alt tilhøbe? — noget i det mindste, der kunde misforstaaes jaaledes; og derfor besluttede at forandre den. En Bogs Titel kan fra en Side betragtes ansees som dens første Hilsen paa Publikum — og denne kan undertiden have noget saa karakteristisk, at man deraf strax slutter sig til dens øvrige Opdragelse. Er denne første Hilsen stiv, stolt, overfjuende — eller modsat, skæn, trybende og tiggeragtig, fristes man leeteligst til at lade Beskændigheden dermed være til Ende. For at undgaae al Fare for sig Udfrækten — valgte jeg det naturlige af alt, at kalde disse Forsøg hvad de virkelig ere, Ungdomsarbejder.

Man vil formodentligen andre sig over, at jeg i denne Samling har udeladt adskillige Stykker, der med nogen Forandring maaſkee vilde have været de fleste Læsere mindre uvelkomne, end adskillige af de optagne. Rigtig nok havde jeg ogsaa samlet en Deel Elegier, deels trykte, deels utrykte, som de af mine Smaastrykker, der adentvialt vare Eyset mindst uværdige; men disse vilde have udgjort allene et heelt Bind for sig. Af samme Maajag findes heller ingen profaiske Stykker indrykte. Modtagelsen af det nærværende vil bestemme, om dets Overfund skal forblive i min Pult eller ikke.

Jeg haaber, at man vil tilgive mig, om eet eller andet Stykke skulde synes alt for langt fra det Maal, Gud, Mennesker, og jeg selv satte mig i det Øieblik det faldt mig ind at dyrke Musette. Denne Dyrkelse har hidindtil været forbunden med saa megen Hummer, afbrudt af saa mange ubehagelige Tilfælde, forstyrret af saa megen

Hroe — og mit Tilstand overalt været saa medfat det otium, quod carmina scribentes quærant, at det ikke er at andre, om den Siels-
ndmattelse og Lægemsvagthed, hoormed jeg meer i smertefuld Krampe
end i usfende Begeistring har frembragt disse Smaating, her og der
stikker frem, trods al den Umage jeg har gjort mig for at stille den.

Foran 2det Bind findes følgende „Foterindring“:

I en Samling af saa forskjellige Stykker, som de, nærværende
Bind indeholder, kan manneligen alt i alle Henseender være frevet for
alle. Forfatteren har vel overalt kun haat eet eneste Hovedsiemeed,
nemlig Opfyldelsen af Majsernes Lov: at nytte og more; men dette
Siemeed deeler sig i mangfoldige underordnede Hensigter, hooraf hin
og denne henfører meer eller mindre enten til den første eller til
den anden Tavle. Snart vender Muses sig til den rige Lediggian-
ger, snart til den fattige Arbejder, snart for at væffe, snart for at
dysse, snart i bedrøvet og snart i mundert Lure. Nu er det en nyttig
Sandhed, den vil anbringe, nu en Misbrug, den vil gjøre opmærksom
paa; skundom er det en Last den vil fremstille til Ufftye, skundom en
fordom, den vil gjøre latterlig; undertiden er det blot en Taare,
undertiden blot et Smil, den vil afløse — ofte, og alleroftest er det,
som vor Holberg siger:

„For Folk ei ene, men for Sproget at polere“.

Denne forskjællighed i Hensigter, og deraf flydende forskjæll i Maaden
at efterstræbe deres Opnaaelse paa, maac naturlignits frembringe en

§. 1—2. otium, quod carmina scribentes quærant]
Sofr. Ovid. Trist. Lib. I, El. 7, v. 44: Carmina secessum scriben-
tis et otia quærant: „Digte træve af den Strivende Genfornhed og
Fritid.“

§. 4. rusende] det Samme som: beruset; rusende Begeistring
vil alssaa her nærmest svare til: Begeistringsrums.

§. 11—12. hooraf hin og denne henfører] d. e. som hver især
henføre.

§. 12—13. til den første eller til den anden Tavle; nemlig af
ovenævnte Majsernes Lov, der her med sine to Budord læntes deelt,
ligeom Mose Lov, i to Tavler.

§. 20. som vor Holberg siger] Citatet er af hans „Mindre Poetiske
Skrifter“ 1748, 3die Satire:

„Jeg skriver ene ey for at moralisere,
For Folk ey ene, men og Sproget at polere.“